

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

<i>Helyben házhoz hordva:</i>	<i>Vidéken postai széküld:</i>
Egész évre . . . 12 frt	Egész évre . . . 14 frt
Fél évre . . . 6 "	Fél évre . . . 7 "
Negyed évre . . . 3 "	Negyed évre . . . 3.50
Egy óra . . . 1 "	Egy óra . . . 1.20

Kiadóhivatal:

Az „Arad Nyomdatársaság”, főút 51. sz. a., hová hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések díja:

Hat h. petit sor egyszer . . . 8 kr	Bélyegdíj külön . . . 30 kr
Minden következőnél . . . 6 "	Nyilttér sora . . . 20 "

Szerkesztőség:

Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmentetlen leveleket csak ismert kóztól fogadunk el.

Kéziratokat vissza nem küldünk.

Olvasóinkhoz.

Bizalommal fordulunk a t. olvasóközönséghez, hogy a július-októberi évnegyedre előfizetését megújítani s lapunkat ismerősei, barátai körében jóakarattal terjeszteni sziveskedjék.

Az „Aradi Közlöny” beváltja ígéretének minden betűjét. Marad továbbra is, a mi volt: a szabadelvűség kitartó, elvharcos, az igazság és szókimondás tántoríthatlan híve, Arad megye, Arad város és a környék intelligens közönsége érdekeinek felkarolója, az eseményeknek, miket a politikai és társadalmi élet felvet, hű tükre nap-nap mellett.

Vállvetett munkássággal, semmi áldozatot nem kimélve igyekszünk odahatni, hogy az „Aradi Közlöny” minden tekintetben kielégítse az olvasóközönség fejlettebb igényeit.

Az új évnegyed elején a francia irónok gárdája legkiválóbb tagjának tollából egy szellemtől sziporkázó, meglepő fordulatokban és bájos ötletekben gazdag

regény

közlését kezdjük meg.

Az „Aradi Közlöny” vezércikkírói közé számítja helyi munkatársai kívül az ország legnevesebb publicistáit és elsőrendű politikai kapacitásait. Távirati rovatunk az összes helyi lapokéi közt a leggazdagabb. Helyi rovataink élénkek, elevenek s a társadalom minden rétegének említésre érdemes mozgalmát felölelik.

Kérjük az előfizetéseket mielőbb megújítani, hogy a lap expedíciójában ne álljon be akadály.

Az „Aradi Közlöny” előfizetési árai:

Helyben	Vidéken
házhöz hordva:	széküldve:
Egész évre 12 frt — kr.	Egész évre 14 frt — kr.
Fél évre 6 frt — kr.	Fél évre 7 frt — kr.
Negyed évre 3 frt — kr.	Negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy óra 1 frt — kr.	Egy óra 1 frt 20 kr.

Egyes szám ára helyben 5 kr, vidéken 6 kr.

Az előfizetési pénzek, valamint hirdetési és egyéb díjak az „ARADI KÖZLÖNY” kiadóhivatalának („Arad Nyomda-Társaság”) küldendők, ugyisze ide utalandó minden oly ügy, mely a lap anyagi részét illeti. Mutatványszámokat egy hétig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

Fürdő mizériák.

Budapest, junius 21.

A közönség már méltán beleunhatott azokba a hazafias frázisokba, a melyekkel a sajtó évről-évre a hazai fürdők és nyaraló telepek látogatására buzdítja. A hazafiság czégére alatt sokat lehet ugyan követelni, de azt még sem, hogy csupa hazafiságból nyaraljon az ember.

Ellenben úgy kell berendeztetnünk a hazai fürdőket és nyaraló telepeket, hogy a külföldiekkel versenyehessenek s aztán kellőképen meg kell ismertetnünk azokat a nagy közönség előtt. A helyett tehát, hogy a hazafiságra apellálva, a publiku-

mot a hazai fürdőkbe harangoznánk, néhány gyakorlati kérdést vetünk föl, melyeknek megoldása minden hazafias áldozatkészség nélkül is a magyar fürdők nagyobb fölkarolását fogja maga után vonni.

Közgazdasági szempontból ugyanis nem jelentéktelen kérdés, hogy hányan nyaralnak évenként Magyarországon az e célra berendezett telepeken; mert e réven eddig milliók vándoroltak ki a külföldre, holott Magyarország ásványvizekben és üdülőhelyekben oly gazdag, hogy nemcsak a hazai lakosság igényeit képes kielégíteni, hanem még jelentékeny idegen — importot is szerezhethet a mi javunkra. Az első dolog azonban tisztában lenni a mai helyzettel, fölismerni a bajokat s aztán gyorsan segíteni ezeken.

Hogy mennyi kincs hever kiaknázatlanul a fürdők és nyaraló telepek tekintetében hazánkban, azt a legbeavatottabb geologusok, geografusok és balneologok sem állithatják ma meg, mert napról-napra fedeznek föl értékes forrásokat, a nyaraló telepek pedig egyre-másra szaporodnak. A balneológiai és turisztikai munkákból azonban mintegy 100 oly gyógyhelyet lehet összegyűjtenünk, mely ez idő szerint fejlesztésre alkalmasnak látszik, ezek közül azonban csak 42 fürdőhely van többé-kevésbé rendes kezelés alatt s csak ennyiről birunk némileg megbízható adatokkal.

Ezen a 42 fürdőhelyen, a Bolemann 1891-iki fürdő-statisztikája szerint összesen 75,739 vendég fordult meg, mely számból azonban az átutazó vendégeket le kell számítanunk, s így csak 59,105 tulajdonképeni fürdővendéget lehet alapul venni, a melyből 47,568 belföldi s 11,536 külföldi volt.

Ez a szám szögyenletesen kevés s azt bizonyítja, hogy mi a fürdőkben és nyaraló helyekben fekvő nyers tőkénket nem tudjuk jól értékesíteni és kamatoztatni s hogy ezen a réven sokkal kevesebb jövedelmet tudunk csinálni, mint a mennyire egy kis élelmességgel és munkával számithatnánk.

Hogy a fürdők ismertetése propagálása és reklámozása tekintetében a magyar sajtót nem illetheti szemrehányás, azt talán a fürdő-tulajdonosok is elismerik. Sőt egyesületeink között több akadt, mely a sajtó propagandáját a maga hatáskörében tovább fűzi. Így az Erdélyrészi Kárpát-Egyesület az erdélyi fürdőkrol ismertető füzetet adott ki, a balneológiai egyesület hasonló vállalatot indított az összes hazai gyógyhelyekrol, míg a Dunántuli közművelődési egyesület azt a nálunk eddig új, de a külföldön s különösen Alsó-Ausztriában rég meghonosított módját üzi a fürdők és nyaralók propagálásának, hogy az ismertető füzetet rengeteg mennyiségben terjeszti az egész or-

szágban s hogy nemcsak a nagy fürdővállalatokat támogatja, hanem az egészséges vidékek szegény lakosságát is azal, hogy ingyen hirdeti az összes kiadó nyári lakásokat.

Ez a minden irányban kifejtett, önzetlen propaganda megtette már a maga hatását, a mennyiben a fürdővendégek száma évről-évre szaporodik, a gyógyhelyek fölvirágoztatására mindig több és több tüke mozdul meg s különösen a Balaton vidékére a Dunántuli közművelődési egyesület és a Balatoni kultur-egylet együttes agitációja folytán valóságos népvándorlás indult meg.

Az idegen-forgalom s az ezzel járó pénz-forgalom megnövelésére azonban maguknak a fürdőknek és nyaralótelepeknek is meg kell tenniük a magukét. S itt a legelső feltétel az, hogy európai kényelemmel és az egészségügy legszigorubb követelményeinek megfelelőleg kell azokat berendezni.

A berendezések legelső baja, hogy elégtelen. A 42 fürdőben, számításunk szerint, 10,254 szoba áll a vendégek rendelkezésére. Ilyen berendezéssel nem lehet a fürdőkrol milliókat bevenni. De ehhez még föl kell említeni, hogy némely magyar fürdőhelyen a szobák ágynemű nélkül adatnak ki s a legelőkelőbb fürdőkben is megtörténik gyakran, hogy az érkező vendégeket nem képesek elszállásolni. Ezek ázsiai állapotok. S ezekből folyik az, hogy mi vel egyszerre kevés vendég fér el a fürdőben, ebből a kevésből akar a fürdő-tulajdonos és vendéglős annyi jövedelmet kipréselni, a mennyit külföldön a nagy forgalommal érnek el s ebből következik, hogy a magyar fürdők némelyike nem csak rossz szab berendezésű, hanem drágább is mint a külföldiek. Becsületes és józan üzletember pedig a kevés vendég kényelmes zsarolása helyett nagy forgalmat igyekszik elérni, olcsó árakkal s így bár több tőkét fektet be és különösen több adminisztratív munkát végéz, azért mégis sokkal jobban biztosítja a nagyobb jövedelmet.

A magyar fürdők speciális társadalmi bajairól ezuttal nem is szólunk, nem beszélünk az aszsonyok toilette-mániájáról, a férfiak duhajkodásáról, az osztálygögről és antiszemizmusról, mely ázsiai erények a fürdő-évadban megtiszszereződnek.

Csak a »dologi« hiányokról beszélünk s ezek között első helyen kell kiemelnünk, hogy a fürdői könyvtárakat Magyarországon alig ösmerik. Az is igaz azonban, hogy könyvtárakat nem csak a fürdőhelyeken, de »szabad királyi« városainkban is hiában keresünk. Nálunk ugyanis a »közművelődés« alatt általában csak azt értjük, hogy a nemzetségeket tanítsuk meg a magyar nyelvre, de magu-

kat a magyarokat „közművelni” nem kell s ezért magyar könyvtárakra szükség nincs is ha valahol magyar vidéken a küzművelődési egyletek hivatásáról beszél valaki, azt vágják szemébe: „Mi szükségünk rája? hiszen mi magyarok vagyunk!”. Pedig éppen a magyar vidékeken volna a legtöbb szükség a küzművelődésre; hiszen még a magyar fürdők és a nyaraló helyek alapos ismerete is arra tanít, hogy az idegen ajkuak által lakott vagy az idegenek által látogatott nyaraló telepek és fürdők óriási fölényben vannak a tiszta magyarság által lakott és fenntartott telepek fölött.

Mig ugyanis a svábok lakta vidékeken a nyári lakások tiszták, a szobák padlózottak, az ablakok nagyok, az udvarok be vannak fásítva; addig számos magyar faluban, mely nyaralásra alkalmas, lehetetlen megértetni a lakás kiadójával, hogy a szemétdombot nem szokás a nyári lakás ablaka alá helyezni.

A mi pedig a speciális magyar nemzeti fürdőhelyeket illeti, még nem régiben híres volt egy magyar fürdőhely arról, hogy a részvenytársaság, mely fenntartotta, igen jól és olcsón ellátta a vendégeket s csak az volt a baj, hogy a főrészesvényes urak — előkelő földbirtokok — minden vasárnap kimentek mulatni a fürdőjükbe s a melyik fürdő-vendég nem ivott velük hétfő reggelig, azt éjnek idején kiverték az ágyából.

Porzsolt Kálmán.

Belföld.

Készülő törvényjavaslatok.

Hieronymi belügyminiszter, erősen dolgozik a közigazgatási reformra vonatkozó javaslatok elkészítésén. Bizonyos, hogy még az őszre elkészül a községi törvény és a közigazgatási bírásokról szóló törvényjavaslat. A valutarendezésről szóló törvényjavaslatok új elvi momentumokat nem fognak tartalmazni. Valótlán az a hír, hogy a valutarendezés elé akadályok gördültek, vagy a körül nehézségek támadtak volna.

Wekerle Bécsben.

Wekerle miniszterelnök ki tegnap Bécsben többfelé tanácskozásokat folytatott, még ma is Bécsben marad. Az osztrák-ma-

gyar bank főtanácsához — mint a „Budapesti Correspondenz” értesül — a két pénzügyminiszter részéről identikus jegyzékek érkeztek a két kormány ama követeléseit tárgyában, melyek a bankvezetés irányában az osztrák-magyar bank közreműködésére nézve az államjegyek kiltásba vett részleges bevonásánál és az osztrák-magyar bank ezüstkészlete egy részének átvételénél, támasztanak. Az osztrák-magyar bank főtanácsának ezen hivatalos formában kapott kérdésekre, most már szintén kötelezőleg kell nyilatkoznia.

Nyolczzázezer forintos konverzió.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tudósítása. —

Szeged, június 21.

A szárazér szabályozó és belvizelvezető ármentesítő társaság érdekeltsége tegnap délután 11 órakor közgyűlést tartott Szeged város közgyűlési termében. Az ülésen Aradváros képviselőjében Salacz Gyula kir. tanácsos polgármester jelent meg, ott volt Végh Aurél kir. jószágigazgató is. A közgyűlés tárgya egy igen fontos s a társulat érdekébe vágó ügy volt, a régi 800,000 frtos tartozásnak újabb, olcsóbb kölcsönnel való konvertálása.

A közgyűlést megelőzőleg 10 órakor a véleményező bizottság tartott ülést.

Kállay Zoltán miniszteri biztos bejelentéssel, hogy a társulatnak jelenleg fennálló 800,000 frtos tartozását előnyösebb kamatlábra nyereséggel konvertálni volna célszerű s ez iránt érintkezésbe lépett több pénzintézettel, a hazai pénzintézeten kívül Bécsben, Berlinben és Londonban tudakozódotts a kapott ajánlatok között a pesti magyar kereskedelmi bank kölcsön feltételeit találta legelőnyösebbnek. A pesti magyar keresked. bank hajlandó a Szárazér társulatnak 4-80 százalékos törlesztésre 820 ezer forintot megzavazni, melylyel a régi kölcsön konvertálható volna. Bemutatja az intézet részletes feltételeit, az aláírandó kötelezvény-mintát s ismerteti annak minden egyes pontját. Kállay Z. arra kéri a véleményező bizottságot hogy ezen kölcsön felvételét javasolja a közgyűlésnek s a kötelezvény aláírására egy három tagu bizottságot küldjenek ki. Kéri a választmányt, hogy a konverzió lebonyolítására a társulat igazgatójának 1000 forint költség utalványoztassék.

A véleményező bizottság elhatározta, hogy ily értelemben tesz javaslatot a közgyűlésnek azzal a változással, hogy 1000 ft helyett csak 500 frtot javasol utalványoztatni a társulat igazgatójának.

Az osztályozás.

Kállay Zoltán miniszteri biztos ismerteti az osztályozási munkálkodásnak eddigi

történetét. A véleményező bizottság egy 5 tagu albizottságot küldött ki régebben melynek feladata volt, hogy a Szárazér területébe eső érdekeltek vagyont osztályozza. Ezen bizottság elvégezte a munkáját, s a terv, mely készült, a bizottság előtt fekszik, kéri, hogy ezen terveket adják egy öt tagu bizottságnak, mely véglegesen állapítsa meg az osztályozást.

Vancsó Gyula nem fogadja el az osztályozási javaslatot. Az egyes érdek csoportok összeállításánál nem vették az albizottság alapos munkát. Példának említi a kisiratosi és gáji csoportokat, melyek nem a tényleges állapotok szerint vannak felvéve. A hozzájárulási arány-kulcs megállapítását nem tartja helyesnek, mert a kataszteri tiszta jövedelmek nem képeznek igazságos alapot. A vizjogi törvény a haszon arányában rendeli a költségek megosztását. Indítványozza, hogy a csoportosítás és kulcs tekintetéből megfelelőbb javaslatot dolgozzon ki a bizottság.

Kállay Zoltán figyelmeztetni óhajtja Vancsót, hogy csak elvi kijelentés a beterjesztett javaslat, s az 5 tagu bizottság kötelessége lesz azt érdemlegesen átdolgozni.

NovákJózsef a beterjesztett osztályozási javaslat mellett emel szót.

Salacz Gyula szerint a kataszteri alap igazságtalan és méltánytalan. A holdankint való megterhelést tartja helyesnek, számítása szerint 80 egyötöd krajczár esnek egy holdra így. Ezen számítás sokféle alakban mutatkozik arányosnak, a csoportosítást okvetlenül szükségesnek mondja. Memorandumot terjeszt a bizottság elé, melyben nézeteit kifejti.

Biró Elek, Horváth Márton és Schreyer Viktor szóltak a tárgyhöz s minthogy az idő előrehaladt, felfüggeszti a véleményező bizottság ülését közgyűlés utánra a miniszteri biztos.

A közgyűlés.

Kállay Zoltán megnyitja a közgyűlési teremben a közgyűlést s konstatálja, hogy 528 szavazat jelentkezett, tehát a közgyűlés határozatképes. Elmondja a véleményező bizottságnak a javaslatát. Kifejti, hogy a kölcsön konverziója folytán 6490 ft évi megtakarítást lehet elérni. Figyelmezteti a közgyűlést, hogy csakis a konverzió kérdése van napirendre tűzve s e tárgyhöz lehet csak szólni. De ha egyéb előterjesztések lennének, a közgyűlés utáni értekezleten elmondhatók lesznek azok.

Vancsó Gyula ismerteti a javasolt kölcsön előnyeit s azt elfogadni ajánlja.

Boross Sámuel azt kérdezi, hogy mely közgyűlések szavazták meg a 800 ezer forintos kölcsönt? S hogy a makóiakra, akik más ármentesítő társulat kötelekébe akarnak lépni, mennyiben tartalmaznak az új kölcsönszerződés feltételei esetleg leküzdhetlen akadályt.

Kállay Zoltán: Dátum szerint nem nevezheti meg ama közgyűléseket, de úgy látja, hogy a felvett kérdésben lényeges az, vajjon

TÁRCSA.

— Junius 22. —

Szétört szárnyak.

— Irta: Bede Jób. —

A fiu nagyon szépen, sok tekintetben csigányosan megtanult muzsikálni, aztán felment Pestre. Az apja vitte föl, különben nem lehetett birni vele. Mert odahaza minálunk már az ugoroka salátát is csokoládéval ette volna és Mozartól szeretett volna beszélgetni, de nem volt kivel, mert az apja csak a fakereskedéshez értett. Felmenvén Pestre az apja beíratta a kereskedelmi akadémiába s így szólt:

— Géza fiam! Ugy jöjj haza hogy kész könnyvezető lehess az iparosbanknál, s hol okvetlen csinálunk az alatt a három év alatt helyet.

Géza azonban, minthogy jól tudott hegedülni és szép és fiatal volt, egy hét mulva már a „Trieszt” kávéházban játszott egy női zenekar élén. Kerestett éjszakánként két forintot, a kereskedelmi akadémiát félbehagyta és egy lakásba költözött a női zenekar tercz hegedűsével, aki nagyon hamisan játszott, de annál őszintébben szerette Gézáét, holott Géza csak tizenhat éves volt, a leány ellenben legalább huszonhat leketett.

Egy fél esztendő mulva Géza olyan fehér volt, mint a fal és ugy elcsenevésezedett, mint az utszéli bogáncskörök szoktak gyorsan jövő rekkenő nyárkor.

Az apja feljött. Azt mondta:

— Most az egyszer, Géza fiam, még megbocsájtok.

Hazavitte és járatta tovább a gymnasiumba, a hol papok tanítottak s különös előszeretettel a görög klaszszikusokat magyarázták.

— Mindez semmiség — szölt Géza a tanuló társaihoz — ismertem én egy istennőt, aki szebb volt, kedvesebb volt valamenynyi görög istennőnél, Mariánának hívták és terczet játszott a zenekarban a „Trieszt-ben. A vállai, kedves, barátaim olyanok voltak, mintha alabástromból lettek volna kifaragva, a szeme fekete volt s mindig mindörökké kaczagott mind a két szeme, akár jókedve volt Mariánának akár rossz kedve volt. Ha sirt is — bizony Isten — ugy kaczagott a két szeme, mint két ragyogó brilláns. Az ajaka édes volt mint a méz. Halavány volt, illatos volt az egész leány, az ember szinte meghalt, ha mellette volt, de jó lett volna mindig meghalni mellette s csak addig ébredni fel, míg az ember észreveszi, hogy ismét él. Az ölelése... ah!

Igy tanulták a gyermekek a klaszszikusokat, künn járva a tavaszi ékességekkel felvirágzott tarka illatos réten és járva a nagy árnyéku fák alatt a Pupos hegy alján, meg a hangos beszédü Kraszna vizének fényes partjain.

Távolan paraszt leányok és aszszonyok igyekeztek a mezei munkával, vastag vászon

szoknyáik fel voltak tűzve, arczáikról a verejték hullott.

— És a lábai, édes barátom, olyan gyönyörűeket az ember életében sohasem lát. Már magam sem hiszem, hogy valóban láttam-e vagy csak álmodtam...

Hangja buskomoran csenget a néma levegőben. A gyermeknek a szemei fénylettek és elrédvedeztek tul a kék hegyeken, messzemessze ragyogó, zajos világ felé.

A többi gyermekek áhitattal hallgatták néha féltek tőle, olykor szerették volna, hogy ne beszéljen, mert valami névtelen remegés futott végig egész testükön, ha Géza a Marianna szépségéről beszélt. Hanem ha szólni kezdett, nem tudtak ellenállani a varázsnak s köréje gyülekeztek, előrenyultak, nyakaiknak az erei megtágtultak s az ajkaik szétváltak egymástól.

— S mond — szólította meg félénken az egyik — mondjad, hogy miképen kezdődött s hogy mi lett azután.

Géza ugy beszélt, mint egy apostol, mint a szerelem leghivebb apostola.

— Ugy történt, hogy első este csak a Herman mazurban játsztam a primet. A kávéház hirdetési tábláján ott volt a nevem. Nagy füst volt, de a kávéház egészen tömve volt, a füstön át sűrűen ember fejek meredeztek felém s én nagyon féltem. Mariána ekkor rám nézett. Elszédültem, de csak azért, mert nem tudtam viszonzni a tekintetét. Nem értettem. Hanem felvettem hegedűmet, hogy ál-

törvényes volt-e a megszavazás. Szólót e tekintetben megnyugtathatja, bizonyára egy pénzintézet se szavazta volna meg a kölcsönt ha az erre vonatkozó közgyűlési határozat meg nem felelt volna a törvényes formáknak. Az újabb kölcsön feltételei ugyanazok, mint a régiéi voltak; s ha eddig nem képeztek akadályt, ezentúl sem képeznek akadályt a feltételek.

Boross Sámuel megjegyzi, hogy ha mindig ezen kormánybiztosság állt volna a társulat élén, nem tette volna ezen kérdéseket, csak hogy számos változáson ment keresztül a társulat szervezete. Megbizóinak tartozik avval, hogy kérdéseket vessen fel, mik e tárgyhoz szorosan ugyan nem tartoznak, de azokkal tisztában kell lennie, hogy a kölcsönt megszavazhassa, melyet különben elfogadhatónak tart.

Müller Károly szerint a társulat többet végzet, mint amennyire megbízást kapott s így többet költött. Mindaddig mig nem tudja, hogy az intézők a 800 ezer forintot arra fordították-e, mire megbízottjai óhajtották, nem járulhat hozzá olyan kölcsön konvertálásához, melyről nem tudja, hogy az alapkölcsön felvételéhez hozzájárult volna-e? Mellékcsatornákat és ágakat építettek ezen a pénzen, mi célja nem volt a társulatnak.

Vancsó Gyula, Kállay Zoltán és Návay Gyula felszólalása után Baksa Lajos kérdezi, hogy más pénzintézzel érintkeztek-e konzerzióra vonatkozólag.

Megnyugtató választ kapott,

Kállay Zoltán elrendelte a szavazást s 491 igennel, a konverzió mellett, 28 pedig nemmel, a konzerzió ellen szavazott.

Az értekezlet.

A közgyűlés befejezése után Kállay Zoltán megnyitotta az értekezletet.

Fejérvány Imre, Major Miklós, Boross Sámuel, Steiner Jakab és Baksa Lajos tettek némi észrevételt a társulat ügyeire és működésére nézve, amely észrevételekre a kormánybiztos megnyugtató választ adott.

Boross Sámuel hosszasan és élesen bírálta a társulat működését, mely a kisbirtokosokra róvja az aránytalan terheket a nagybirtokosok kiméletével. Kétszáz negyven ezer forintos csatornát terveznek nyomd s akkor a társulat területe 46 ezer holdra terjedt. Később a miniszteri biztosok bevontak olyan területeket, melyeknek nem kellett volna ide tartozniuk. Az egész intézkedés olyan benyomást tesz szelőre, mintha szándékosan a nagybirtokosok előnyére rontják a kisbirtokosok érdekeit. Kéri, hogy az ármentesítés költségeit ne kataszteri alapon, hanem haszon szerint osszák be; a pótártérfelesztést vagy szüntessék be mindenütt vagy igazságosan terjeszszék ki tovább, nehogy csak a nagybirtokosoknak legyen előnyére.

Kállay Zoltán erre is megnyugtató választ adott s az értekezletet bezárta.

A véleményező bizottság ezután újra folytatta az ülését.

A bizottság Vancsó Gyula ellenindítványával szemben egy öt-tagú bizottság kiküldetését fogadta el. A bizottság: Garzó Imre elnöke mellett: Novák József, Lázár György, Bánffy Gyula és Salacz Gyula tagokból alakult meg.

Időjárás a mai napra.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra a táviratai szerint a mai napra a következő időjárás vár.

— Junius 22. —

Változó felhőzet. — Meleg. — Helyenként esapadék. — Zivatarok.

H I R E K.

Junius 22. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Paulina, Ákos. — Protestáns naptár: Paulina, Ákos. — Görög-keleti naptár (június 10.): Timoté. — A nap kél 4 óra 5 perczkor, nyugszik 7 óra 59 perczkor.

Szabadságharczi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület, II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. Bement díjtalan.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van kedden és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: polgári iskola, földszint.

Az „Aradi Közlöny“-re előfizethető bármely naptól, egy óra 1 forintjával, vidéken postai székkel 1 frt és 20 krajczárral. A fűrdőidény alatt a kiadóhivatal pontosan megküldi az „Aradi Közlöny“-t az esetben is, ha az előfizető tartózkodási helyét többször változtatja. Levelezőlapon nyilvántartott kívánságra a kiadóhivatal a lapot 8 napon át díjtalanul bárkinek megküldi.

— **Személyi hír.** Ritoók Zsigmond, a nagyváradi királyi tabla elnöke tegnap utazott el a városunkból.

— **A hivatalos lapból.** Ő császári és apostoli királyi Felsége f. évi június hó 17-én az ujon kinevezett apostoli nunciust, monsignore Antonio Agliardit caesareai érseket ünnepélyes kihallgatáson fogadni és meghitelező iratát átvenni méltóztatott. — A király Pánczél István, Brassó vármegyei tiszteletbeli főjegyzőnek és predeali tiszteletbeli szolgabírónak ezen minőségében teljesített jeles szolgálatai elismerésül a Ferencz József-rend lovagkeresztjét adományozta.

— **Aradváros vízvezetése.** Aradváros vízvezetékének nagy bizottsága ma délután 4 órakor a városháza emeleti kistermében ülést tart miután az albizottság már teljesen befejezte tárgyalásait, s azoknak eredményéről, valamint az újabb felmerült Kuth-féle tervekről részletes jelentéseket készítet el, s terjeszt a nagybizottság elé. E

jelentések tárgyalását kezdik ma meg Salacz Gyula kir. tanácsos, polgármester elnöke alatt.

— **Az adóivető bizottság f. é. június hó 23-án délután 3 órától az orvosok, állatorvosok, pálinka-depottulajdonosok, pálinkafőzde-tulajdonos, pálinkamérők, panoráma tulajdonos, és papirkereskedők III. oszt. kereseti adóját állapítja meg.**

— **Rudolf trónörökös egy levele.** Az „Osztrák-Magyar monarchia . . .“ legutóbbi füzetében Gödöllőről egy cikk van Marczali Henrik tanártól. A magyar kiadáshoz mellé-

lt jelentés a következő levelet is tartalmaz- amit néhai Rudolf trónörökös a mű ak-szerkesztőjéhez, Weilen lovaghoz írt. A levél 1889. január 26-ikáról, szombatról, három nappal a trónörökös halála előtt van keltezve és így szól:

„Kedves Weilen! Lehetetlen volt vázlatomat Gödöllőről leírnom. Amint ön tudja, az egész idő alatt különböző, különösen katonai dolgokkal voltam elhalmozva s most is minősítvényi tabellákat kell átvizsgálnom, a minek különös gondossággal kell történnie. Hétfőn, midőn Mayerlingben leszek, némi szabad idő lesz rendelkezésemre, hogy a cikket befejezhessem. Reményem, hogy szerdán vagy csütörtökön önnel összejöhetek s hogy aztán önnek a kéziratot átadhatom. Rudolf.”

— **Justh politikai párbaja.** Justh Gyulának, az orsz. függ. párt elnökének a mult hónapban párviadala volt Földeákon Cseresnyés és makói rendőr kapitánnyal, még pedig azért, mert Cseresnyés egy nyilatkozott Justhról, hogy „nincs veszténi valója.“ Ezt a legnagyobb mértékben privát természetű affért a függetlenségiak most kortes célokra használják föl ama hazug hireszteléssel, hogy Justh a függetlenségi politika miatt vértett és szenved. Hát persze, hogy dicsőbb a „szegény hazáért“ szenvedni, mint egy magán dologért.

— **Beszélő számok.** A mult hét születési és halálzási arányi elég kedvezőek voltak, s a járványos betegségek nem léptek fel oly nagy mérvben mint az azelőttben. Meghalt összesen 23 egyén és pedig 14 fi és 9 nő: arány 26:4, pro mille. Az elhaltak közül 3 difteritisznek esett áldozatul. Született 27 egyén, 12 fi 15 nőnemű; arány 31:4 pro mille. Az új szülöttek között törvénytelen egy sem volt.

— **Az „Otthon“ a pécskai tüzkárosultakért.** Az „Otthon“ írók és hírlapírók köre, amely elsőnek indította meg az akeziót az ország tüzkárosultjai érdekében, tegnap tartott választmányi ülésen osztotta fel azt a jövedel-

tala felelnek. Es mikor elvégeztem a mazurt s a közönség szokatlan módon tapsolt s a nevemet kiáltotta, Mariánna odajött, megcsókolta a homlokomat. Az anyám meghalt rég. Soha senki se csókolt meg addig.

Egy pár gerle felett a Kraszna vize fölött egy szérüs kert kut kávján összetalálkozott. És tudja a jó isten, hogy miért, — a két gerle megszolgált egymás mellé és boldog vala.

A gyermekek szét oszlottak, játszani mentek és keresni a leány tündért, mely fiatal tavaszon minden illatos virág árnyában megnő és csodálatosan varázslatosá fejlődik csupa levegőből, csupa illuzióból és csupa képzelődésből.

Géza egyedül maradt, de azért folytatta, magában beszélvén, és a haragos viz habjainak szolván.

— A második este az ajkamat csókolta meg s a harmadik este eszelőssé lettem. En csókoltam meg őt. Sohasem feledem el. Addig nem éreztem, hogy vérem van s addig nem tudtam, hogy élek és miért kell élnem azt csak akkor tudtam meg. Egyszerre megvilágosodott előttem az egész világ, mely értelmetlen volt agdig . . .

Szöke szép feje lehanyatlott és könnyei hulldtak, s még tovább gondolkozott:

Es elhozta Mariánától. Az Isten sohasem bocsájtja meg annak a ki tette, a ki elszakított az életből, a ki miatt meghalt az egész világom . . .

Halk szellő iramlott át a fák lombjai között s a madarak danái elhallgattak, megzörrent egy bokor, megremegett egy vadvirág széthulló világos levele és a lepkék leszállottak a mézgás cserjékre Minden elhallgatott.

Géza leült a folyó szélére egy sima nagy köre és zokogott . . .

Az lett a vége, hogy egy napon vasutrált és elszókött Pestre. Mariánát. látnia kell neki, Mariánna nélkül ő meghal rettenetes gyötrelmei által, Mariánna nélkül ő nincs.

A hogy megérkezett járta az étczakát hol Mariánna vele járt volt egykor épen ily szép tavaszi napon. Ugyanazok a fényes kirakatok, melyeket együtt néztek, ugyanazok a fogatok, uri népek, a kiket nem irigyeltek, sohasem, mert ők nagyon boldogok voltak. A zaj, a vidámság, a szín ugyanaz volt, csak az illat kellett hozzá, az édes Mariánna közelléte, perzselő tekintetének a sugara, karja melegének az érintése.

Mint egy állomjaro úgy járt. Fáradt se volt, nem is érezte magát. Mintha röpült volna olyan volt.

Kipirosodott egészen, s a kik látták hátra fordultak, megnézték, mint a hogy élvsvár asszonyok megszoktak nézni olyan gyereket, a ki találkozik jón, vagy találkozik meg. Mert felismerik.

Ő ment. Fialtal szemekre rátűzött este a villamos lámpák fehér tüneményes fénye s

reszkette sziporkázott rajta végig minden sugár. Ugy érezte, hogy ő különb a többinél, hozzája hasonló senki sincs itt, a ki Mariánna érdemes legyen, mert ő szenvedett Mariánnaért sokat, a martyromság örjögésével egyenlően szenvedett, mig egyedül volt. mig róla álmodozott és szellemével beszélgetett a csöndes Kraszna partján nagy távolságon át a végtelen levegőbe lehelvén szerelmes szive sóhajását.

Hozzá megy és visszazserzi elveszített boldogságát.

A „Trieszt“ kávéház félhomályos ablakainál állott már az üveges ajtó kilincsére tette a kezét és benézett.

Ugyanaz a füst, a rendetlenséggel összetolt asztalok mellett ugyanazok a csoportozatok és hallga csak! a Hermann mazaruka ugyanaz, amit ő akkor játszott, először játszott . . . Es ott Mariánna . . .

E pillanatban a mazurkának vége volt s az asztalok mellől hangos tapsok, bravok! hallatszottak.

— Es a pódiumon fölemelkedett Mariánna, a csodálatos szép Mariánna és megcsókolja szenvedélyesen azt a fiut, a ki a primet játszta, aki olyan fiatal és olyan gyermek, szakasztott olyan friss és elfogult, mint ő volt a kkor . . .

Szegény Gézának a feje szédült és végig esett a kávéház ajtajában, lehullott a földre, mint egy árva madár, a melynek szárnyait letörték.

met a tüzkárosultak között, amely a kör által rendezett különböző ünnepélyekből befolyt. Fekete József alelnök a májusi ünnep tiszta jövedelmeképpen 13,800 frtot adott át a választmánynak, amely összegből az aradmegyei Ó-Pécska községnek háromszáz forint lett megszáva. Az összeget a választmány a napokban juttatja illetékes helyére. Az ország többi tüzkárosult községei a kárarányához képest lettek segélyezve. Így például Veszprém magatizezer forintot kapott.

— **A pénzügyigazgatóság köréből.** Az aradi m. kir. pénzügyigazgatóság Kámer Adám díjtalan adóhivatali gyakornokjelöltet díjtalan adóhivatali gyakornokká nevezte ki.

— **Egy milliós grófi csőd.** Sok kalamitással jár gróf Csáky Tivadar csődjének rendezése, mely annak dacára, hogy már megnyitásának 10 éves jubileumát tarthatná meg, még sincs túl a kezdeten. Gróf Csáky Tivadar — kit Aradváros közönsége hosszas itt tartózkodása után igen jól ismer — (hitelezőinek számítása szerint) 10 millió forintot mulatott el az ősi birtokon kívül, melyen kívül még milliós örökségek is szállottak reá. Mint igazi grand seigneur élt Párisban és oly fényt fejtett ki, hogy rajta függött a „világszeme.” Epolyan kísérettel kocsizott, mint a császár; őelőtte is fullajtár járt mögötte huszár. Ilyen fényes életmódnak érthető, hogy csőd lett a vége, melyet a bpesti törvényszék 1883-ban meg is nyitott es betejeztével egykor újra gazdag ember lesz a gróf, (ki mostan hivataloskodik) mert 64.000 hold, legjobb minőségű föld néz reá egy tagban, a melynek csak egy ötöde után évi 110.000 frt haszonbért fizetnek. Ezt a vagyont akarná a csödbizottmány a tömegbe besorozni s akkor mindjárt rendben volna a dolog. Jogilag oda is tartoznék, de formailag egy kis akadály van. Tivadar gróf családja ugyanis ezt hitbizománynak szánta, az elhalt családfő azonban nem eszközölvén ki a királyi jóváhagyást, az nem lett leköötött vagyonná, hanem Tivadar grófranéz örökséggé. Csak hogy befolyás folytán a telekkönyvbe mégis bejegyeztették, hogy az hitbizomány. Ezen nyílán alaptalan bejegyzés törléséért indított pört a hitelezők érdekében először Sz. I. ügyvéd, aki két forum előtt nyertes lett, kimondatván az, hogy királyi jóváhagyás hiányában, az bizony nem hitbizomány, a telekkönyvi korlátozás tehát törlendő! Ezt azonban a legfőbb törvényszék megváltoztatta de csak formai okból, miként is a hitelezők A. K. ügyvédet utasították, hogy kezdjen új pört. Ez kedvezően megindult, de a tömeggondnok, — akin most a sor volna, — hat év óta nem ad periratot. E lanyhaságért nagy vita és összezördülés támadt a csödválasztmányban, mert azóta már el is költették volna pénzüket a hitelezők, miért is a csödválasztmány tagjainak nagy része leköszönt, — köztük országgyűlési képviselők és tekintélyes fővárosi ügyvédek, — a bíróság pedig minapi gyűlésen elrendelte, hogy új csödválasztmány alakítása céljából a hitelezők a hó végén összejöjjenek.

— **Utrendőri bírságpénzek.** A kereskedelmi miniszter egyöntetű eljárás biztosítása céljából tudatta Arad megye és város törvényhatóságainak közönségeivel, hogy az utrendőri kihágásokból befolyó bírságpénzek nyilvántartási jegyzéke s a bevételést igazoló pénzesnapló a jövő hó első napjával nyitandó meg s ezen időponttól kezdve pontos lelkiismeretességgel vezetendő. Addig pedig az utrendőri pénzek elszámolása ekintetében az egyéb kihágási ügyekre

nézve fennálló s eddig követett gyakorlat nyer alkalmazást.

— **Sürgönyileg latartóztatva.** Szilézia egyik városából, Emanuelsegenből szökött meg egy elegánsan öltözött fiatal ember, nagyobb pénzösszeg elsikkasztása után. Az odaváló rendőrség azonnal sürgönyözött mindenfelé, s miután utját Aradnak vette, hozzánk is a rendőrség a férfit szerencsésen elisfogta. Pénz azonban nála nem találtak, s így valószínű, amit állít, hogy t. i. könyvvitelben elkövetett hibáért üldözik. A férfi csak németül beszél.

— **Halak és orvosok.** Aradon a pénteki halpiac rendezésén igen élénk szokott lenni, s gyakorta délen túl is eltart. Az orvosi hivatal azonban tekintettel a beállott meleg időre a közegészségügy szempontjából azt javasolta az illetékes hatóságnak, hogy a halpiacot csak délelőtti 10 óráig engedélyezze. Ezután tehát siessen az, aki halhoz akar jutni.

— **Az aradi nőpariskola kiállítása.** Az aradi községi nőpariskola kiállításáról tévesen jeleztük lapunk tegnapi számában, hogy a marosparti iskolaépületben lesz, mert a Hassinger-utcai iskolában lesznek kiállítva a nőpariskola munkái f. ha 25.26. és 27-én. A kiállítás e napokon reggel 9 órától 12-ig, délután pedig 4 órától 7-ig lesz nyitva.

A kánikula. Mi vagyunk-e ugyanazok, akik még alig egy-két hete sopánkodtunk a hűvös, esős napok miatt, keseregtünk, hogy a napimmár teljesen elvált a föld környékéről, és kértünk szép, verőfényes napokat, hivatkozva megdönthetetlen argumentumára a kalendáriumnak, a mely makacsul állította, hogy június van nem márczius. Most megkaptuk a mit kértünk: a föld egyszerre belezökkent a rendes kerékvágásba, a melyből, úgy látszott, kitevédt, és mi — szinte átmenet nélkül — belecseppentünk a kánikulába. Mintha földalatti kohóval fűtenék a várost, izzó talajon, ellágyuló aszfalton lépkedünk tova, tűzsugarakat lövellnek felénk utcák, falak paloták. A közutakon impresszióink támadnak szaharai uti kalandok elbeszélésére, az árnyék kezd eltűnni az ismert fogalmak sorából, és még az ugynevezett „üdülőhelyek” minden széke, padja és mintha megannyi Dózsa trónja lenne. Az emberiség egyáltalában kezd kételkedni abban, hogy viseltek valaha prémes bundákat is, mikor a lenge fehér öltözékek is egész jól fogják magukba a meleget; a vízjég nélkül nem ital, hanem tea, fagyalt és hideg sör pedig az elsöranu életfenntartó cikkek tekintélyének örvendenek. A fiaszer és komfortábi lovak erőlyesen készülnek tiltakozni az elevenen való megsütés ellen, a lovasuti lovak pedig a megállóhelyeken kínos szuszogással és rogyó térdekkel constatálják, hogy a loélet tulajdonképpen kutyaelet, amelynek legnagyobb keserősége, hogy az emberek 10 krajczáróért közlekedni is óhajtanak. Mindössze néhány élő lélek van széles Aradon, a kik megelégedéssel veszik tudomásul a kánikula közeledését: ezek a fürdőtulajdonosok, akiket különben a közönség is a világ érdemesebb férfiaknak tart. Mert a fürdő mostanában olyan fontos intézménye a világnak, mint például a mesevilágban az Eldorádó: a paradicsomi élet közönséges kataszteri hivatal lehetett a Maros kedves, hűvös vizében töltött órák kellemetességéhez képest. Kár hogy az életnek fontosabb és szükségesebb teendői vannak a fürdőzésnél, mert különben az ilyen nagy hősséggel vexáló napon — mint a tegnapi volt — az emberiség okvetlenül a halakat telepítené a szárazra, és maga rendezkednék be huszonnégy órai vízi életre.

— **Ártatlanul elítéltek kárpótlása.** Elénk emlékében van még a nagyközönségnek a Drakulics eset, melynek hőse több esztendő óta ártatlanul töltött fegyházban. Minthogy az igazság, az ember természetében rejlő gyarlóság miatt sohasem érvényesülhet olyan tökéletesen, hogy ártatlanok el ne ítélteszenek, Háromszékvármegye feliratot intézett a képviselőházhoz, hogy ártatlanul elítéltek érdekében országos törvény alkotassék. A felirat másolatát pártolás végett megküldte Arad megye és Aradváros törvényhatóságának is.

— **Bakafilozofia.** Infanteriszt Están Csontos benn hűselt az Orczy-utca egyik korcsmájában, midőn a nyitott ablakon keresztül egy kő koppant az orára. A hadsereg ügy-

buzgó bajnokában feltámad a cs. és kir. vér, kirohan az utcára, s szemben találja magát egy előkelő vasuti hivatalnokkal. Egy pillanattig áll, de már a következő pillanatban hatalmas két pofonnal tiszteli meg az urat, ki bámulatában majd kövé mered. A feljelentés ellene megtétetett, s ő azzal indokolta brutálitását, hogy az utcán nem volt más ember, tehát csak az ur hajgálhatta őt orrba. Most hűsöl a — dutyiban.

— **Simay artézi kutja.** A Simay István tulajdonát képező Maros-fürdő udvarán az időközben félbemaradt artézi-kut furását most ismét folytatják, a munkálatokat Maróczky József eszközli nagy ügyességgel. A kut mélysége már eddig is hetven méter, mire azonban a furások befejeződnek, remélhetőleg meghaladja a százat.

— **Cinemintye.** Az aradmegyei Barakony községben Buzogó Mihály és Krilla János már hosszabb idő óta viszálykodtak egymással. A két ellenlábás, mint levelezőnk írja, néhány nappal ezelőtt találkozott a község háza előtt és szokása szerint pörlekedni kezdett. Előbb szóval, majd karóval, végül pedig pusztá ököllet küzdöttek a maguk igazáért s a harc talán eldöntetlen marad, ha Krillának segítsége nem érkezik. Nyika Tódor személyében, a ki vele rokonságban van. Nyika megjelenésével azonban a csata hamarosan eldőlt: Buzogó Mihály néhány perczel később a földön feküdt s nemcsak a két vállával érintette a földet. A verésért Buzogó bosszút forralt és testvéreivel és fiával szövetségbe akarta régi ellenségét jobb erkölcsökre tanítani. Fia azonban nem győztö megvárni az apai kommandót s mikor tegnap találkozott Nyika Tóddal, felkapta a botját s minden szó nélkül úgy vágta halántékon, hogy Nyika nyomban összeesett s pár perczel később meg is halt. A csendőrség a gyilkost letartóztatta, a bujtogatók ellen pedig megindították a vizsgálatot.

— **Szarvas magyarosodik.** A szarvasi ág. ev. presbiterium a napokban tartott ülésén Havari Dániel, orsz. képviselő indítványára elhatározta, hogy ezentul iskoláiban uemcsak valamennyi iskolai tantárgyat, de a vallást is magyarul nyelven fogják tanítani.

Az aradi Pomuczkok figyelmébe. Magyarország vidéki városaiban a hiszékeny nép között utóbb időben gyakran támadt hire annak, hogy Angolországban meghalt egy duggazdag magánzó, a kinek milliókra menő vagyona örökösökre vár. Nem régiben Nagyváradon volt elterjedve a hire annak, hogy Voszka Ferencz, nagyváradai cipésziparosra milliók néznek. Voszkanál tényleg volt egy levél, a melyet Angliából kapott s mely öt milliós kiállításokkal kecsegtette. Ugyanílyen hir volt elterjedve egy debreczeni polgárról és másokról is, a kik bizony nem riadtak vissza pénzaldozattól sem, hogy az örökséget átvehessék. Ezekre vonatkozólag most kiderült, hogy Angolországban egy szédelő konzorcium terjeszti ezeket az alhíreket, melyekkel a hiszékeny emberek zsebéből ugyancsak könnyű szerrel csalják ki a pénzt a milliós örökségek természetesen mindig csak a holdban vannak. Jó lesz, az ilyen szédelősen és hazugságon alapuló hiszteseléseknek hitelt nem adni, mert nemcsak keserves csalódással, hanem anyagi kárral is jár. Az angol hatóság különben most azon buzgólkodik, hogy a szédelőket kinyomozza.

— **Szivarfilokszera.** A keletindiai szivarokon egy élősdit fódózték fel, mely szemmel szinte láthatatlan, de azért képes az egész szivart használatatlanná tenni. Ez a kis rovar a „lasioderma testaceum”, tojásait a dohánylevelekre rakja, kikelő álozái pedig a leveleket keresztül kasul furják.

— **Szolgabíró.** mint villámhárító. Szarvasról jelenti levelezőnk, hogy ott egy illetendő

villám, noha becsapott Práznovszky Ferencz Beliczey-utcai házába, a folyosón pipázgató szolgabiroban nem tett kárt. A kutagást az udvaron izzé-porrá aprította, nemkülönben a ház egy részét is.

— **A kazal tövében.** Ó-Pécskán, — mint levelezőnk írja, — tegnapelőtt nagy zivatar volt, melynek emberélet is áldozatul esett. Kodos Vászsa odaváló földműves kiment a mezőre füvet kaszálni s a zivatar ott lepte meg. Kodos a zuhogó eső előleg nagy szalmakazal alá huzódott. A vihar egyre erősödött s egyszerre a villám lecsapott, éppen a szalmakazalba, melynek tövében Kodos állott. A szerencsétlen ember szörnyet halt, ruhái ezernyi foszlányokban lógtak le róla, a szalma pedig úgy el volt aprózva, mintha megörülték volna.

— **Oláh fészkelődés.** A „Romanulu“ legutóbbi számában „Románok és Magyarok“ ozim alatt újabb kirohanást intéz a magyarság ellen. Előbb fejtegeti a két elem multját és jövőjét és krokodilus könnyeket hullat a felett, hogy az egymásra utalt két faj csaknem irtóháborút folytat egymás ellen. Ezért az állapotért a felelősséget a magyar kormányra hárítja, mondván, hogy következetesen támogatja azt a terrorisztikus áramlatot, melynek legfőbb célja az erőszakos magyarosítás. Ez a törekvés pedig támogatás nélkül áll Európában. Sajnálja, hogy a magyar kormány a szlávok tábórába kergeti az oláhságot, pedig a szlávok a magyart és oláhot egyaránt gyűlölik. Végül panaszkodik, hogy a magyarok kétségbeejtő helyzetbe hozták az oláhokat. Szomorunak tartja, hogy 2 magyarok el vannak vakitva annyira, hogy saját érdekeik ellenére be nem látják, miképek zisztenzciájuk csupán a románok kálköteendő szövetség-től függ. Zárszava pedig az, hogy ha a magyarok minden áron a kezdett uton haladnak, akkor az oláhok is megteszik kötelességüket.

— **Licítáció a vasutnál.** A magy. kir. államvasutak a r a d i állomásának árukiadási rak-tárában f. hó 26-án reggeli 9 órától kezdve a kézbesíthetlenné vált küldeményeket s az utasok által visszahagyott tárgyakat árverezés útján el fogják adni.

— **Pályázatok.** Az államépítészeti hivatalok személyzeti létszámába 28 kir. segédmérnöki állás jul. 10-ig. — Az abauj-szántói kir. járásbíró-ságnál III. oszt. telekkönyvvezetői állás 2 hét alatt.

— **Apró hírek.** Boda falván Schrei Fátján odaváló földműves felakasztotta magát. Tet-bének okát nem tudták. Magyarszákoson egy Petronell Julka nevű hároméves lány oly közel ment a tűzhöz, hogy ruhácskája meggyuladt. A szerencsétlen leányka égési sebeibe belehalt. — Prágában a tegnapi zivatar alkalmával a villám többször lecsapott és a város mellett agyon-csapott egy munkást.

Villamos vasut a levegőben.

— Egy új terv. —

Ha a v e n a olasz mérnöknek sikerül ama terve, hogy Nápoly felett, ugyszólván a levegőben villamos vasutat létesítsen, úgy ez a vállalat egyike lesz Olaszország legnevezetesebb alkotásainak. Az „E. Z.“ e tervről a következőket írja:

A mi a hosszúságát illeti a tervezett vonalnak, ennek nincs semmi nagyobb jelentősége, de az eszme merészsége és eredetisége meglepő. Az a csinos és népes városrész, mely a Via Roma körül csoportosul, a Vittorio Emanuele korzóval, a Szent Márton dómbbal s a még magasabban fekvő új Rione del Vomero-val csak keskeny, zig-zugos utozák által van egymással összekapcsolva, melyek közül sok nem alkalmas a kocsiközlekedésre. E két legszélso pont között akar a tervezet villamos vasut összeköttetést létesíteni.

A vasutvonalat két vas hidon (viadukton) vezetnek, melyek mindegyike két részre oszlik, melyek közül az egyik a villamos vasut céljára

a másik része gyalog közlekedésre szolgál. A Via Román egy 100 láb magas tornyot építenének s innen indulna ki a vashid 360 méter hosszúságban egész a Corso Vittorio Emanueleig, hol az egy 150 láb magas vastorony lábánál végződik. A másik, 290 méter hosszú, e toronynak nem egészen a csucsánál kiinduló viadukt a Szent Márton domb felett vezetne el s a Rione del Vomeronál végződnék.

A viaduktokat piramis alakú vastornyokra építenék, melyeknek köből lenne építve a talpazatunk s a tornyokban kényelmes fel- és leszálló készüléket terveznek. A végállomásokon az utasoknak nem kell helyüket el hagyniok, mert a kocsik fel és leszállanak s az utat tovább is folytathatják. A megálló helyeken áramfejlesztő telepeket állítanak világítási és egyéb célokra. A vasutról, melyre tervezője már megkapta az építési engedélyt, a legszebb kilátás fog nyilni egész Nápolyra.

Hymen.

Schlesinger Farkas. Kápolnáról július hó 2-án d. e. 10 órakor esküszik örök hűséget az aradi izr. imaházban Wechsler Armin szép és kedves gyámleányának, Stern Janka kisasszonynak.

Egyletek, Társulatok.

(*) Az aradi kereskedő ifjak (magánegyesületi) betegsegélyző egyletének alapszabályait a kereskedelemügyi m. kir. miniszter 1893. évi 36,568. s. alatt az 1891: XIV. t.-cz. alapján a jóváhagyási záradékkal látta el.

Tanügy.

Csángó-iskola Gyorokon.

— Felhívás és kérelem. —

Hogy számban kevesen vagyunk: ki ne tudná ezt? Es mégis e kis számunk daczára a mult században kétszáz ezernél többen — hogy mi okból, azt most ne kutassuk — szakadtak el tőlünk majd Bukovina, majd Moldova földjére és népei közé. Ezeket tehát ismét haza hozni: régi és forró vágya a magyarnak.

Márja negyvenes években, mikor a nemzeti öntudat hatalmasan felébredt, sűrűn és lelkesen folyt ez ügyben a hiriapi czikkezés és napirenden volt a tanácskozás: hogy hogyan lehetne az idegenbe szakadt testvéreinket addig is a nemzet számára megmenteni, vagy jobban mondva eredeti magyar voltukban fentartani, míg majd lehetséges lesz őket ismét haza hozni. A nemzetek e fontos ügy iránti lelkesedése különösen az elmúlt évtizedben érte tetőpontját, minek az lett az eredménye, hogy az 1893. évben Budapestről egy küldöttség ment Bukovinába az ott élő székely testvéreinkhez, hogy belőlök néhány százat haza hozzon s ezzel az óhajtott és annyira sürgetett visszatelepítés nagy munkáját mintegy megnyissa. E küldöttség hozott is haza néhány száz családot. Ezeket az Aldunára vitték és ott telepítették le. Az Alduna kicsi lévén a nagy számnak belőlök azután a következő 1884. év tavasván 126 családot az aradmegyei hegyaljára Gyorokra hoztak azon célból, hogy általok az akkor még szépen virágzó hegyalja, de különösen Gyorok, e szépen fejlődni kezdő magyar városka, úgy munkáskézben, mint tőzgyökeres magyar elemben gyarapodjék. E telepítés bővebb és részletesebb ismertetésétől ez alkalommal tartózkodunk, csak azt az egy tényt különösen kiemeljük, hogy a szóban forgó telepítés kizárólag a nemzet telepítése: mert a nemzet kívánta, hitta és hozta haza a hibásan csángóknak nevezett székely testvéreket s így egy cseppet sem nagyitunk; ha kimondjuk, hogy e telepítéshez a nemzet becsülete van kötve.

Nem tételezhető fel tehát, hogy a nemzet, mely a szóban forgó telepítés iránt annyira lelkesedett s oly szép áldozatkészséget tanusított, most, mikor az tényre vált, iránta többé érdeklődéssel és jóakrattal ne viseltessék.

S éppen ennek tudata birta Gyorok község képviselőtestületét arra, hogy a kebeléből választott és alulirt bizottsága által telepeseinek egy igen fontos kulturális szükségletét, hogy ne mondjuk többé már nem tűrhető hiányát, a nemzet tudomására hozza s annak

kielégítésére, vagy jobban mondva megszűntetésére szükséges segélyt kérje.

Ha a phylloxera a hegyalját, de főképp Gyorokot tönkre nem teszi; nem appellálnánk többé a nemzet áldozatkészségére, de magunk is koldusokká válván, telepeseinktől sem sok telhetvén, kénytelenek vagyunk e jelen felhívásunkkal még egyszer a nemzet jobbjai és tehetősebbjei elé járulni és hazafiai szívvel esdve könyörögni, hogy alamizsnájukkal segítsenek minket a hozzánk Bukovinából telepített székelyek számára megfelelő iskolát emelni, illetőleg létrehozni.

Hogy székely-telepeseink eredménynyel működhesseken, az idegenben szépen megőrzött eredeti magyar voltukat, főleg nyelvüket itthon az őket körülvevő románság közepett el ne veszítsék: okvetetlen szükséges, hogy egy jól felszerelt, külsőleg is imponáló és képzett tanító vezetése alatt álló iskolát kapjanak.

Telepünknek ugyanis körülbelül 120 tankeletes és szép reményekre jogosító gyermeke van, kik, ha a telep hova előbb iskolát nem kap, sok oknál fogva tanítás és iskolai nevelés nélkül maradnak. Akarhatja-e ezt a telepítő nemzet . . . ?

Megvalljuk azt szeretnők, hogy telepünkön olyan iskola jönne létre, melynek homlokzatára majdan fényes betűkkel ráírassuk: „A magyar nemzet ajándéka székely testvéreinek“.

Igen, a magyar nemzet a dománnyából akarunk telepeseinknek iskolát felállítani!

A majdnem alkalmazandó tanító ja adalmazásáról többé-kevésbé a kincstár jóvoltából gondoskodva van már, csak az épület a hozzá tartozókkal hiányzik még. Van ugyan erre is kevés pénzünk, de ezen megfelelő iskolát és tanítói lakot felépíteni nem lehet; hogy ezt tehessük, vagy négy ezer forintra volna még szükségünk. Ezt a négy ezer forintot kérjük még, a lamizsnaképa magyar nemzetől! De kérjük sürgősen, hogy sürgősen, tehát még az idén az iskolát felépíthessük.

Adjon tehát, ki mennyit bir, a legkisebb adományt is a legnagyobb hálával fogadjuk!

Adná a jó Isten, hogy büszkén mutathatnánk majd a felépített iskolára, mint olyanra, a melyet „a honn maradt testvér a haza érkezett testvéreinek“ szeretetből a magyar név dicsőségére emelt.

Gyorok (Aradmegye), 1893. június 19.

Pálya Mátyás,
bizottsági elnök.

Tabajdy Gyula,
bizottsági jegyző.

Kovács Ferencz,
bizottsági pénztárnok.

Csák József, Molnár Lajos,
bizottsági tagok.

Mulatságok.

Június 25. Az aradi munkás dalegylet juniálisa (Csá-lai erdő.)

Június 28. Az aradi akadémisták mulatsága (Városliget.)

(=) Az aradi akadémisták mulatsága. Megirtuk már, hogy az aradvárosi kereskedelmi akadémia ezidén érettségizett növendékei f. hó 28-án a városligeti vigadó nagytermében táncmulatságot rendeznek. A tiszta jóvedelem az ugyanazon intézetbeli Ifjusági segélyező egyesület javára fordítatik. A Kabdebó Lajos tanár védnöksége alatt álló rendezőség tegnap küldte szét a kedélyesnek ígérkező nyári mulatságra a meghívókat. Az ifjuság részéről a következő tagok képezik a rendezőséget! Fóthy Nándor, Komlósy Sándor, Korbully Lajos, Lacza József, Neumann József, Nikolics Géza, Rusu Viktor, Spitzer Jakab, Valent Emil. A mulatságra a belépti jegyek ára a következőleg lett megállapítva: családjegy három frt., személgegy egy frt. Az ifjuság — tekintve az előmozdítandó jótékony célt — felülfizetéseket köszönettel fogad és hirlapilag nyugtáz, A táncmulatság este 8 órakor veszi kezdetét.

Színház, irodalom és művészet.

* **Erkel utolsó operája.** Erkel Ferencz zenei hagyatékában több apróság között egy betejezett dalmü zongorakivonatot találtak, a melyet az agg mester súlyos betegsége miatt már nem hangszerelhetett meg. Ezt a munkát most már fiai Sándor és Gyula fogják megcsinálni. A darab szövegét Jókai Mór írta, s címe Kemény Simon. Azt halljuk, hogy Erkel Sándornak is van a fiókjában készen egy dalmüve, melyet csak bizonyos speciális okok miatt nem bocsátott nyilvánosságra. Talán ez is most már a lámák elé kerül majd.

* **Blaháné Váradon.** Az ország búbajosán zengő csalóganát — mint értesülünk — várva-várja már Nagyvárad közönsége. Blaháné jövő hó első felében kezdi meg vendégszeréseit a szinkörben. V. Margó Czélia ugyanis július 10-én lép fel utoljára, s azután rögtön Blaháné váltja fel. A kitünő művésznő mindazon szerepeiben bemutatkozik, a melyekkel legnagyobb sikereit érte el utóbbi időben a népszínházban.

* **Egy vidéki lap kritikájából.** Minapában a „Párisi élet“ operettet adták Kézdivásárhelyen. Az odaváló újság megemlékezvén az előadásról, szelid de önértékes méltósággal megjegyzi, hogy „a színpad is a helyi viszonyokhoz mérten elég ékeesen adta vissza a párisi élet fényét“ Ez öröndetes ténykörülmény felett való hazafiai örömmüket tökéletesen elrontja azonban az, a mit pár sorral alább olvasunk: „Ezen előadásom megessett az a furcsa eset, hogy mivel esett, a színpadba beesett s a nagyérdemű közönség esőernyő alól élvezte az előadást.“

Sport.

+ **Miniszter a szegedi regatta versenyen.** Csáky Albin gróf közölte, miniszter — a diák olimpiádok is mutatták — fölöttébb érdeklődik a sport minden neme iránt. A szegedi regattisták, ezt tudva, meghívták idei versenyükre a minisztert s most Budapestről azt az értesítést vették, hogy Csáky gr. maga vagy képviselőjében Berzevicsy Albert államtitkár lejön a szegedi versenyekre.

+ **Egy millió koronás versenydíj.** A milleni kiállítás idejében tartandó löversenyeknek alkalmasint lesz egy olyan futama is, a mely a versenydíjat tekintve, páratlanul áll a világ eddig lefolyt valamennyi löversenye között. Arról beszélnek ugyanis a lovaregyletben, hogy egy olyan nemzetközi díjat kell kiírni, a melyért az egész világ minden nagyobb szabású telivérét érdemes legyen ide hozni és indítani. A tervezett verseny értéke némelyek szerint fél millió korona lenne, de a lovaregylet igazgatóságának egy nagyon tekintélyes tagja még sokkal többet akar elérni s egy kérelek millió koronában óhajtja a kolosszális díjat megállapítani. A verseny távolsága 2800 méter lesz, s futhat majd benne minden 3 éves és idősebb ló is korterher alatt. A kiállításkor husz napra terjedő meeting lesz s ennek a jövedelméből szándékoznak a sportmanek az óriási nemzetközi díjat biztosítani. Magától értet, hogy a tételek és a bánatpénzek is tetemes összeget fognak majd kitenni. Alig néhány év előtt a bécsi derby még csak 20,000 frt volt s azóta a huszezer frtos versenyek már éppennem mennek ritkaság számba. De a tervezett nemzetközi versenydíj mellett a világ legnagyobb versenydíjai is elenyészenek.

Táviratok.

A nemzeti színház ügye.

Budapest, június 21. (Saj. tud. táv.) Hieronymi által a nemzeti színház ügyében összehívott anket a jelenlegi épület szobahozott lebontását elejtette, elhatározván az új épületet a jelenlegi kuria helyén emelni.

Szerbek és horvátok.

Budapest, június 21. (Saj. tud. táv.) Belgrádból érkező távirat szerint a szerbek nagyban készülnek Gundulits poétájuk szobrának leplezésére. Eddig rendjén volna. Baj azonban, hogy ugyanazt

teszik a horvátok is, akik meg maguknak vindikálják Gundulitsot, mondván Gundulits horvát. A belgrádi előkészületektől a horvátok még inkább vérszemet kaptak, alapos botrányokra van kilátás a rapuzzi kborleplezésre.

A magyar levelezés a hadseregben

Bécs, június 21. (Saját tud. távirata.) A „Reichswehr“ mai száma közli Bauer rendeletét a katonai hatóságoknak magyar hatóságokkal és magánosokkal magyarul eszközleendő levelezésére nézve. A rendelet azon szellemben hangzik mint Bauernek Széll interpelációjára adott válasza. A „Reichswehr“ komikusan megjegyzi, nemsokára a monarkia többi nemzetei is reklamálják ezen rendeletben foglalt kedvezményt, és akkor a hadsereg egysége csorbát szenved. Nem kevésbé komikus a „Vaterland“ kommentárja. Ezen rendetet privilegiumot megalapít a magyaroknak ha nem válnék belőle privilegium odiosum.

Nagy szerencsétlenség egy czirkuszban.

Madrid, június 21. (Saj. tud. távirata.) Tegnap este a czirkusz bedőlt, eltemetve sokakat, többnyire képviselőket és arisztokratákat. A hallotak számát még nem tudják.

Bomba merénylet.

Madrid, június 21. (Saját tud. távirata.) Canovas del Castillo volt min. elnök kertjében bombát robbantottak. Egyik merénylőt a robbanás megölte a másikat megsebesítette; ezt elfogták. A merényletet anarkisták elkövették.

Közgazdaság.

= **Algyeston a buza kalászat kihánya, jól gyarapszik.** A zab is erősödik, bár az aranybogár rongálja. — Rozs, árpa és repce roszul állanak. — Tengeri, répa és burgonya ellenben szépen fejlődnek. — A mesterséges és természetes kaszálók is meglehetősen tenyésznek, mennyiségre kielégítő, minőségre bizonytalan eredményre számíthatni. — A legelők és füvek is javultak. — A kertii vetemények jól fejlődnek. — Szőlő elég jól áll, de kevés termést ígér.

= **Felmondott államkötvények visszafizetése.** A „Budapesti Közlöny“ tegnapi számában a pénzügyminiszter hirdetményeket tesz közzé, melyek szerint a konverziókkal kapcsolatban felmondott államkötvények tőkeértéke július 1-től fogva azoknak, akik a kötvényeket nem konvertálták vissza frt fizettetni a következőképen és pedig 100 frt névértékért. 1. Az 5 százalékos m. maradvány és irtvány földváltási (jelzálogos urbéri) kötvénynél tőke fejében 100 frt o. é. az 1893. július 1-én esedékes szelvényért 2 frt 32.5 kr., összesen 102 frt 32.5 kr. 2. Az 5 százalékos budapesti pécsi vasuti részvényenél tőke fejében 100 frt 25 kr o. é. ennek 1893. január 1-től július 1-ig járó kamat fejében 2 frt 50 kr o. é., összesen 102 frt 75 kr o. é. és az 1893. július 1-én esedékes szelvénykamata fejében 5 frt, összesen 107 frt 75 kr. 3. Az 5 százalékos alföld-fiumei vasuti részvényenél tőke fejében 100 frt o. é., az 1893. július 1-én esedékes szelvénye kamata fejében 2 frt 50 kr., összesen 102 frt 25 kr. 4. Az 5 százalékos első erdélyi vasuti részvényenél tőke fejében 100 frt o. é., az 1893. július 1-én esedékes szelvénye kamata fejében 2 frt 48.6 kr., összesen 102 frt 48.6 kr. 5. Az 5 százalékos báltaszék-dombóvári (duna-drávai) vasuti részvényenél tőke fejében 100 frt o. é. és az 1893. január 1. lejáratu szelvény-utalványra, az 1893. július 1-én esedékes kamata fejében 2 frt 46.35 kr., összesen 102 frt 46.35 kr. Ezen kívül visszafizetésre

föl vannak mondva a magyar vasutak által az 1875. évi XLI. és az 1876. évi XI. törvényekkel alapján kibocsátott, egyesített 5 százalékos arany elsőbbségi (beruházási) kölcsönnek összes — forgalomban levő, még ki nem sorsolt — kötvényei és az állami vasut 1875. évi 26 millió márkányi 5 százalékos arany elsőbbségi kölcsönének forgalomban levő, még ki nem sorsolt összes kötvényei. Ezeknek tőkeértéke is 1893. július 1-től fogva fizettetik vissza. Mindezen állampapírok kamatozása 1893. július 1-től fogva megszűnik. A kötvények a m. kir. központi állampapírtárnál fizettetnek ki.

= **Budapesti kőbányai serteskereskedelmi csarnok.** 1893. évi június hó 20. A) Hizott sertes árak: Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronkint 400 klgron felüli sulyban) 46—46.5 krig. Öreg közép (páronkint 300—400 kilogramm sulyban) 45.—46 krig. Fialat nehéz (pkint 320 klgron felüli sulyban) 47.5—48.5 krig. Fialat közép (pkint 251—320 klgr. sulyban) 47.5—48 krig. Fialat könnyű (pkint 250 klgr. terjedő sulyban) 46.—47 krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klgron felüli sulyban) 45—45.5 krig. — Közép (pkint 220—280 klgr. sulyban) 46—47 krig. — Könnyű (pkint 220 klgrig terjedő sulyban) 45.5—46 krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 klgron felüli sulyban) 46.5—47.5 krig. — Közép (pkint 220—260 klgr. sulyban) 46.5—47. krig. — Könnyű (pkint 220 klgrig terjedő sulyban) 45.—46 krig. Serteslétszám: 1893. jun. hó 18-án volt készlet 186,915 darab. 1893. június 19-én felhajtott: 406 db. 1893. június 19-én elszállítottatott 1025 db. 1893. jun. 19-én maradt készletben 186,296 db. — A hizott sertes üzletirányzata: változatlan.

Szeszüzlet.

— Június 21. —

Mai jegyzéseink: Készaru nagyban nyers szesz 55.—, kőszinyben 55.50 hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 85 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny“ távirati tudósítása. —

Budapest, június 21. d. u. 5 óra.

Gabona	Faj	Irányzat	100 kilogramm frt
Buza	bánási	csend.	8.30—8.70
	tiszavidéki	„	8.40—8.95
	pestvidéki	„	8.35—8.90
	fehérturkai	„	8.35—8.90
	bácskai	„	8.40—8.95
észak-magyarországi	„	—	
Rozs	—	szilárd	6.65—6.80
Árpa	takarmány	lanyha	5.80—6.10
	égetni való sörfőzdei	„	—
Zab	—	lanyha	6.85—7.10
Tengeri	bánási	szilárd	—
	másnemű	„	5.15—5.20
Káposzta-repce	—	szilárd	—
Köles	—	lanyha	4.20—4.45
Buza	tavasza	lanyha	8.44—8.46
	június 1894	„	8.40—8.45
	ősze	„	7.22—7.25
Tengeri	május-június 1894	lanyha	5.10—5.12
	szept-október 1893	„	5.16—5.18
Zab	Budapest sz. tavasza	lanyha	6.41—6.43
	Budapest sz. ősze	„	—
Káposzta-repce	aug.-szeptember 1893	lanyha	15.20—15.40

Vizjelzés.

1893. évi június hó 21-én reggel 7 órakor észlelt hőmérsék, időjárás, vizállás.

Észlelési állomás	Hőmérsék C°	Időjárás	Vizállás cztimétr.
Branyicska	+ 18°	derült	+ 148
Arad	+ 22°	derült	+ 84
Makó	+ 24°	derült	+ 288
Szeged	+ 24°	derült	+ 666

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vizállás okat jelzi. A — jel a 0 alatti hőmérsék és vizállás okat jelzi. Arad, 1893. június 21.

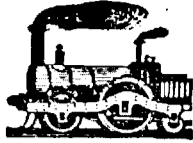
A m. kir. folyammérnöki hivatal.

Kislotto.

Brünni:

90, 33, 17, 81, 1.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

Vasuti vonatok menetrendje.

Ervényes 1893. évi május hó 1-től.

Aradról—Budapestre :

Állomások	Személy-vonat	Gyorsvon.	Személy-vonat	Személy-vonat	Személy-szállító tehervonat
Arad indul	11.25 délelőtt	8.20 d. e.	9.45 este	5.18 reggel	4.35 délután
Kurtics "	11.53 "	8.38 "	10.16 "	5.44 "	5.17 "
Csaba "	12.58 délután	9.20 "	11.45 éjjel	6.44 "	6.00 este 6.
Szolnok "	4.05 "	11.22 "	3.00 "	—	—
Budapest érk.	7.25 "	1.20 d. u.	6.30 reg.	—	—
Bécs á. v. t. "	6.20 reggel	7.20 este	3.00 d. u.	—	—

Budapestről Aradra.

Állomások	Személy-vonat	Gyorsvon.	Személy-vonat	Személy-vonat	Személy-szállító tehervonat
Budapest indul	10.00 este	8.05 d. e.	2.15 d. u.	—	—
Szolnok "	8.10 reg.	1.55 d. u.	10.00 este	—	—
Csaba "	11.14 d. e.	4.02 "	1.37 éjjel	—	—
Kurtics "	2.13 d. u.	5.57 "	4.34 reg.	7.09 regg.	7.10 este
Arad érk.	3.23 "	6.39 este	5.43 "	8.38 "	8.17 "
Arad indul	3.50 "	6.57 "	6.10 "	9.10 "	8.45 "

Aradról Gyulafehérvárra és vissza.

Állomás	Szem. vonat	Szem. vonat	Vegy. vonat	Szem. vonat	Állomás	Szem. vonat	Szem. vonat	Szem. vonat	Szem. vonat
Arad ind.	4 ³⁰ du	6 ³⁵ r.	2 ³⁵	7 ²⁵ du	Budapest ind.	8 ³⁰ r.	4 ¹⁰ du	—	—
Győrök "	5 ⁰⁵ "	6 ⁴⁵ "	2 ⁴⁵	7 ⁴² "	Predeal "	5 ¹⁵ du	9 ¹² e.	—	—
Paulis "	5 ¹⁴ "	7 ¹⁹ "	3 ⁴⁰	8 ³⁹ "	Brassó "	7 ²⁵ e.	4 ²⁰ r.	—	—
Radna "	5 ³² "	7 ³⁷ "	4 ⁰⁰	8 ⁵⁸ "	Kolozsv. "	11 ¹⁰ é.	8 ⁴⁰ "	—	—
Soborsin "	7 ⁰¹ e.	8 ⁰⁶ e.	—	—	Török "	3 ⁰⁴ "	1 ³⁵ du	—	—
M-Illye "	8 ¹¹ "	10 ⁰⁸ "	—	—	Gyfehérv. "	3 ⁰⁰ "	2 ¹⁴ "	—	—
Déva "	8 ⁵⁵ "	10 ⁵⁰ "	—	—	Piski "	5 ³² "	8 ⁵⁹ "	—	—
Piski "	9 ⁵⁸ éj.	11 ⁰⁴ "	—	—	Déva "	6 ⁰⁸ "	4 ¹⁸ "	—	—
Gyfehérv. "	11 ²² "	12 ⁴⁴ "	—	—	M-Illye "	6 ⁵⁸ "	5 ⁰⁸ "	—	—
Török "	1 ⁵⁸ "	1 ³⁰ du	—	—	Soborsin "	8 ¹⁸ "	6 ²⁸ e.	—	—
Kolozsv. "	4 ⁴⁸ "	5 ¹⁴ "	—	—	Radna "	9 ⁵⁸ du	7 ⁵⁶ "	—	5 ³⁷ r
Brassó "	8 ⁰⁰ r.	10 ⁰⁵ é.	—	—	Paulis "	10 ¹² "	8 ³⁸ "	—	5 ³⁵ "
Predeal "	1 ¹⁴ "	6 ²⁹ r.	—	—	Győrök "	10 ⁴⁸ "	8 ⁴⁴ "	—	6 ³⁷ "
Budapest "	9 ¹⁵ "	12 ¹⁰ du	—	—	Arad érk.	11 ⁰⁰ "	8 ⁵⁵ éj.	—	7 ⁰⁰ "

Borosjenőről—Csermőre és vissza

Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.	Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.
Arad indul	6.45 reg.	4.45 d. u.	Csermő indul	4.50 reg.	2.50 d. u.
Borosjenő "	10.00 d. e.	7.45 este	Borosjenő érk.	5.50 "	3.50 "
Csermő érk.	11.00 "	8.45 "	Arad "	8.45 "	7.05 este

Aradról—Gurahonczra és vissza.

Állomások	Szem. v.	Vegy. v.	Állomások	Szem. v.	Vegy. v.
Budapest m. v. ind.	8.10 d. e.	9.30 este	Gurahoncz indul	4.00 reg.	2.00 d. u.
Arad "	4.45 d. u.	6.45 reg.	Almás-Alosil "	4.19 "	2.19 "
Ótvenes "	5.10 "	7.11 "	Kotsuba "	4.31 "	2.30 "
Zimánd Ujfalu, "	5.19 "	7.21 "	Borosseb-B. "	4.53 "	2.54 "
Uj-Szt-Anna "	5.45 "	8.00 "	Kornyest-Berz "	5.06 "	3.08 "
Kerek "	6.06 "	8.09 "	Repszeg "	5.15 "	3.17 "
Világos "	6.24 "	8.28 "	Bokszeg-Beél "	5.27 "	3.30 "
M-Magyarád "	6.32 "	8.36 "	Tamánd "	5.36 "	3.39 "
Pankota "	6.49 "	8.52 "	Borosjenő "	5.55 "	3.57 "
T-Kurtakér "	6.56 este	8.59 d. e.	Apatelekek "	6.07 "	4.15 "
Apatelekek "	7.13 "	9.17 "	T-Kurtakér "	6.23 "	4.35 "
Borosjenő "	7.40 "	9.48 "	Pankota "	6.38 "	4.51 "
Tamánd "	7.58 "	10.06 "	M-Magyarád "	7.03 "	5.09 "
Bokszeg-Beél "	8.07 "	10.15 "	Világos "	7.11 "	5.17 "
Repszeg "	8.20 "	10.27 "	Kerek "	7.29 "	5.27 "
Kornyest-Berz "	8.29 "	10.35 "	Uj-Szt-Anna "	7.38 "	5.47 "
Borosseb-B. "	8.44 "	10.53 "	Zimánd "	8.14 "	6.34 "
Kotsuba "	9.03 "	11.14 "	Ótvenes "	8.21 "	6.41 "
Almás-Alosil "	9.15 "	11.27 "	Arad érk.	8.45 "	7.05 este
Gurahoncz érk.	9.38 "	11.45 "	Budapest "	7.25 d. u.	6.30 reg.

Aradról Nagyváradra és vissza.

Állomások	Személy-vonat	Állomások	Személy-vonat
Arad indul	5.30 reg.	Nagyvárad indul	10.08 d. e.
Kurtics "	5.57 "	Ósi "	10.19 "
Békés-Csaba "	7.22 "	Less "	10.38 "
Gyula "	7.44 "	Cséffa "	10.54 "
Sarkad "	8.04 "	Szalonta "	11.19 "
Szalonta "	8.40 "	Sarkad "	11.53 "
Cséffa "	8.59 "	Gyula "	12.18 d. u.
Less "	9.17 "	Békés-Csaba "	2.13 "
Ósi "	9.35 "	Kurtics "	3.18 "
Nagyvárad érk.	9.46 "	Arad érk.	3.45 "

Aradról—Szegedre és vissza.

Állomások	Szem. v.	Szem. v.	Teher-v.sz.sz.	Állomások	Teher-v.sz.sz.	Szem. v.	Személy-vonat
Arad ind.	5.00 reg.	4.00 d. u.	6.21 re	Bécs á.v.t. ind.	9.00 este	9.15 d. e.	11.00 é
Szt-Tamás "	5.25 "	4.27 "	6.48 "	Budapest ávt.	2.40 "	7.00 este	8.30 re
Pécska "	5.43 "	4.48 "	7.15 "	Szabadka "	2.15 "	—	9.51 d.
Battonya "	6.12 "	5.20 "	7.55 "	Szeged "	6.00 "	3.00 reg.	2.00 d.
Tompa "	6.24 "	5.32 "	8.09 "	Szöreg "	6.14 "	3.20 "	2.30 "
Pereg "	6.35 "	5.43 "	8.21 "	Deszk "	6.25 "	3.35 "	2.45 "
M-hegyes "	6.50 "	6.00 "	8.40 r.	K-Zombor "	6.50 "	4.08 "	3.20 "
Cs-Palota "	7.22 "	6.42 "	9.37 "	Makó "	7.05 "	4.28 "	3.38 "
Nagylak "	7.39 "	7.02 este	10.03 "	Apátfalva "	7.28 "	5.15 "	4.40 "
Apátfalva "	8.02 "	7.30 "	10.33 "	Nagylak "	7.47 "	5.42 "	5.15 "
Makó "	8.21 "	7.52 "	10.56 "	Cs-Palota "	8.01 "	6.02 "	5.38 "
K-Zombor "	8.42 "	8.28 "	11.41 "	M-hegyes "	8.20 "	6.26 "	6.08 "
Deszk "	9.06 "	8.56 "	12.10 "	Pereg "	8.42 "	7.18 "	7.18 "
Szöreg "	9.21 "	9.15 "	12.30 "	Tompa "	8.51 "	7.29 "	7.29 "
Szeged érk.	9.33 "	9.29 "	12.45 "	Battonya "	9.02 "	7.46 "	7.52 "
Szabadka "	1.20 "	—	6.00 "	Pécska "	9.26 "	8.15 "	8.34 "
Budapest ávt.	1.25 "	6.48 reg.	8.50 "	Szt-Tamás "	9.39 "	8.30 "	8.54 "
Bécs ny.p.u.	7.05 reg.	10 ⁰⁵ /5 ⁵⁵ d.u.	6.40 "	Arad érk.	10.00 "	8.56 "	9.25 "

Mezőhegyesről—Kétegyháza és vissza

Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.	Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.
Mezőhegyes indul	9.00 reg.	8.25 este	Budapest indul	10.00 este	8.10 re
Kamarásmajor "	9.12 "	8.37 "	Kétegyháza "	5.15 reg.	3.00 d. u.
Nesze "	9.20 "	8.47 "	Bánkut "	5.35 "	3.22 "
Kovácskő "	9.37 "	9.05 "	M-Bodzás "	5.49 "	3.40 "
Bánhegyes "	10.00 "	9.28 "	Bánhegyes "	6.00 "	4.02 "
M-Bodzás "	10.22 "	9.50 "	Kovácskő "	6.23 "	4.25 "
Bánkut "	10.37 "	10.04 "	Nesze "	6.35 "	4.39 "
Kétegyháza érk.	11.00 "	10.25 "	Kamarásmajor "	6.43 "	4.48 "
Budapest m. á. v.	7.25 d. u.	6.30 reg.	Mezőhegyes érk.	6.55 "	5.00 "

Uj-Szt-Annáról—Kétegyháza és vissza

Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.	Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.
Uj-Szt-Anna indul	8.10 d. e.	6.30 este	Budapest m. v. ind.	10.00 este	8.10 reg.
Simánd "	8.41 "	7.01 "	Kétegyháza "	5.20 reg.	3.02 d. u.
Kisjenő-Erdőhegy "	9.20 "	7.40 "	Elek "	5.38 "	3.20 "
Székudvar "	9.36 "	7.56 "	Ottlaka "	5.47 "	3.32 "
Sikló "	9.51 "	8.11 "	Sikló "	6.00 "	3.45 "
Ottlaka "	10.05 "	8.25 "	Székudvar "	6.15 "	4.00 "
Elek "	10.22 "	8.40 "	Kisjenő-Erdőhegy "	6.42 "	4.25 "
Kétegyháza érk.	10.37 "	8.55 "	Simánd "	7.11 "	4.55 "
Budapest m. á. v.	7.25 este	6.30 reg.	Uj-Szt-Anna érk.	7.40 "	5.25 "

Aradról Temesvárra és vissza.

Állomások	Személy-vonat	Vegyes-vonat	Vegyes-vonat	Állomások	Személy-vonat	Vegyes-vonat	Vegyes-vonat
Arad indul	6.25 e.	5.58 reg.	11.30 d. e.	Temesvár in.	8.00 r.	1.11 d. u.	8.1 este
Uj-Arad "	6.43 "	6.09 "	11.54 "	Orczifalva "	8.45 "	2.16 "	9.21 "
Németség "	7.05 "	6.27 "	12.19 d. u.	Vinga "	9.02 "	2.41 "	9.43 "
Vinga "	7.32 "	6.46 "	12.47 "	Németség "	9.17 "	2.58 "	10.07 "
Orczifalva "	7.48 "	6.58 "	1.04 "	Uj-Arad "	9.34 "	3.31 "	10.39 "
Temesvár érk.	8.42 "	7.39 "	2.04 "	Arad érk.	9.44 "	3.45 "	10.55 "

Mellbetegségek.

Alphosphorsavas mézszörp
Grimault és társa gyógyszerészektol,

Párisban.

A makacs köhögés, hurut, szárhurut s más egyéb mellbajoknál, főképen pedig a kezdődő tüdőorvadásnál csodálatraméltó hatása van. Enyhi a gyötrő köhögést, megszünteti az éjjeli izzadást.

Ügyelni kell a Grimault & Co. védjegyre, hogy a valódit kaphassuk.

Egy üveg ára 2 frt, 6 üveg 10 frt.

Főraktár: Budapest, Király-utca 12. sz.

Török József gyógyszerész társaságánál.

10 12—12 **Kapható;**

Török József budapesti gyógyszerész különlegességgel főraktárának aradi fiokjában:

RING LAJOS,

„Angyalhoz” címzett gyógyszerész társaságán Aradon
Asztalos Sándor utca 1. szám.

2529—893.

418. 3—3.

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. Belügyminiszter urnak 1892. évi február 4-én 93300—91 és 1893. évi január hó 24-én 6136 sz. a. körrendeletei nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy a katonai háromszögelési jelek vagy gulák, továbbá az alap, vagy szintezési oszlopok és a szintezési magassági jegyek, nemkülönb az 1891. évi XII. t. cz. 4. §-a alapján a kataszteri földmérés céljából létesített oszlopok és egyéb jelzők megromlása vagy megkárosítása, azon minőségére való tekintet nélkül, a kapitányi hivatalnak azonnal tudomására hozandók és a kapitányi hivatal által jövőre re egyenesen és kizárólag a. m. kir. háromszögelési számító hivatalnak (Budapesten I. kerület vár, Verbóczy utca 7. sz.) lesznek bejelentendők.

Mindazok, kik a fentebb jelzett katonaság háromszögelési, vagy a polgári hatóság kataszteri jelzőit vagy megromlóják, vagy eltávolítják s más helyre helyezik, vagy elhordják és megsemmisítik, kihágást követnek el, s azért az illetékes bíróság által szigorúan fognak büntettetni.

Arad, 1893. évi május hó 26-án.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

66373. sz.

M. kir. államasutak.

Hirdetmény.

Keletnémet-magyar vasuti kötelek.

Folyó évi június 15-én a fentnevezett köteleki díjszabás II. része, I. füzetéhez a XI. pótlék lép életbe, mely

I. az előző és külön határozmányok megváltoztatását,

II. az 1. és 2. sz. kivételes díjszabások alkalmazására vonatkozó határozmányok megváltoztatását,

III. Breslau Mark-Bahnhof állomásnak a díjszabásba való felvételét,

IV. a 22. és 34. sz. kivételes díjszabások kiegészítését illetve Eperjes állomásnak a 22. sz. kivételes díjszabásba való felvételét.

V. Bellus állomásnak a 23. sz. kiv. díjszabásba való felvételét,

VI. a kőbányai állomásoknak és Temesvárgyár város állomásoknak a 25. sz. kiv. díjszabásba való felvételét,

VII. új 41. sz. kivételes díjszabást (vaj-szállításra)

VIII. Sosuovice helyben és átmenet állomás díjtételeinek érvényen kívül helyezését,

IX. Állomási név-változtatást,

X. a kilométermutató kiegészítését tartalmazza.

Ezen díjszabási pótlék a részes vasutigazgatóságoknál 0.30 márka = 18 krért megszerkezhető.

Budapest, 1893. május hóban.

A m. kir. államasutak igazgatósága
a többi részes vasutak nevében is.

469/1893. gazd. sz.

469 1—3

Arlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a gájai kiseddóvó előcsarnokának elzárása és beüvevelésével kapcsolatos munkáknak elkészítése iránt folyó évi június hó 26-án d. e. 10 órakor arlejtést tart.

Kikiáltási-ár 240 frt.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az arlejtésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli arlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az arlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az arlejtési feltételek a gazdasági tanácsnoknál az arlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székeinek 1893. évi május hó 5-én tartott üléséből.

Kiadta:

Löcs Rezső,
aljegyző.

7342 kh.

481 1—3.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak f. évi 30374 sz. alatt kelt magas leirata értelmében ezenel közhírré teszem, hogy a cs. kir. osztrák kereskedelemügyi miniszter úr Linz tartományi főváros területén f. évi június hó 1-étől kezdve a házalás gyakorlását eltiltotta azzal, hogy az említett titalom a fennálló házalási szabályok 17 §. az ezen szakaszt kiegészítő későbbi rendeletekben bizonyos vidékek lakói részére biztosított jogokat nem érinti.

Kelt Aradon 1893 évi június hó 9-én

Sarlot Domokos,
főkapitány.

496 1—3

M. kir. államasutak.

Arverési hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, miszerint az üzletszabályzat 70. §-a értelmében elárusítandó kiváltatlan díofatörzs szállítmányok nyilvános árverezése Budapest Józsefvárosi állomásunkon f. évi június hó 30-án délelőtt 9 órától kezdve tartatik meg, mely árverésre a t. cz. közönség ezennel meghivatik.

Budapest, 1892. június hóban.

Az üzletvezetőség.

7510 | 893. kh.

493 1—3

Felhívás!

A múlt évben 6105. sz. a. közzétett hirdetménnyel a város területén a telephon hálózat és a kocszi közlekedés biztonságára való tekintetből a sárkányzás; továbbá a szabad járás-keles érdekében a járdáknak velőcipédezés és játéktérül való használata be lett tiltva.

Mivel azonban azt tapasztalom, hogy egyesek ezen tilalom létezéséről megfellekedtek, ismételen felhívom az érdekelt szülőket, hogy gyermekeiket a **sárkányzástól** és a gyalogutakon való játszástól szigoruan visszatartsák, minél a serdületlen gyermekek kihágásáért a szülők lévén felelősök, azok lesznek büntetve.

Aradon, 1893. június hó 16-án.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

1029 | 1893 pm.

1—3.

Hirdetmény.

Az 1890 évi I. t. cz. 23. §-a értelmében az egyenes adót nem fizetőkre vonatkozólag szerkesztett 1893 évi törvényhatósági utadó kivetési lajstromok azon czélból tétetnek f. é. június hó 15-én kezdődő és június hó 30-án végződő 15 napi közszemlére a városi adóügyi osztály 1 sz. helyiségében, miszerint azokat ezen idő alatt mindenki betekinthevén, a kivetés elleni kifogásait a közigazgatási bizottsághoz címzett és a polgármesteri hivatalban a kitétel ideje alatt beadandó kérvényben előterjesztesse.

Arad, 1893 június 14.

Salacz Gyula,
királyi tanácsos, polgármester.

7406 k. h.

484. 1—3

Hirdetmény.

Felmerült eset alkalmából arról győződtem meg, hogy a helyi piaczaikon egyesek művaját árulnak, mely művaj az orvosi szakvélemény szerint az egészségre ugyan nem ártalmas, de mert részben zsiradékából áll, a tiszta vajjal kevesebb tápértékkel bír.

Nehogy tehát a jóhiszemű vásárló közönség tévedésbe ejtessék, — elrendelem, hogy azok, kik művaját akár a piacon, akár az üzletben áruba bocsájtanak, ezen árut „m u v a j” felirattal kötelesek ellátni.

Ezen rendelet ellen vétők az 1876. évi XIV. t.-cz. 7. §-a alapján büntetve lesznek.

Aradon, 1893. évi június hó 10-én.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

6907. kh.

3—3

Hirdetmény.

Mikalaka község előjáróságának 807 | 893. sz. alatt ide intézett átirata szerint a községben a sertés állományban a „sertésorbánoc” kór járványszerűleg lépett fel. Ezen kórnak Aradra leendő behozatala megállítására szempontjából a 40000 | 888. sz. a. kiadott magas rendelet 278. §-a a) pontja alapján nevezett községből vagy községen keresztül hajtott sertésnek és szálás takarmánynak Aradra való behozatala megtiltatik.

Miről a közönséget alkalmazkodás végett értesítem.

Arad, 1893. május 31.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

3248 | 893. kh. sz.

470 1—3

Hirdetmény.

A szerb tövis név alatt ismert Xantium Spinum kártékony növény tenyészésének ideje bekövetkezett, a nagym. m. kir. földművelés, ipar-és kereskedelemügyi miniszterium 1872. évi 6425. sz. alatt kelt körrendelete alapján felhívom a ház, kert és földtulajdonosok és bérlők, hogy telkeiken, ugy azok előtt az utcán, és külső földjeiken mutatkozó szerb tövist még a mag fejlődése előtt kiirtsák, a nyár folyama alatt mutatkozó sarju-hajtásokat is kivágassák és megsemmisítsék, mert mulasztás esetében — amellet hogy az irtás a mulasztó tulajdonos vagy bérlő költségére hivatalból fog elrendeltetni, azonfelül a városi szegényalap javára 2 frttól 10 frtig terjedő pénzbírságnak büntettetni.

Aradon, 1893. június hó 8-án.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

